

وَ مَا تَكُونُ فِي شَاءٍ وَ مَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَ لَا
تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَ مَا يَعْزِبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالٍ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ
وَ لَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ لَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَ لَا أَكْبَرَ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (61) أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ (62) الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا
يَتَقْوَونَ (63) لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي
الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ (64) وَ لَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ
جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (65) أَلَا إِنَّ اللَّهَ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَ مَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ

إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (66) هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ

اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَ النَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ

لَا يَاتِ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (67) قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا

سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي

الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى

اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (68) قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى

اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ (69) مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ

إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا

كَانُوا يَكْفُرُونَ (70)

In whatever business thou mayest be, and whatever portion thou mayest be reciting from the Quran,- and whatever deed ye (mankind) may be doing,- We are witnesses thereof when ye are deeply engrossed therein. Nor is hidden from thy Lord (so much as) the weight of an atom on the earth or in heaven. And not the least and not the greatest of these things but are recorded in a clear record. Behold! Verily on the friends of Allah there is no

~~~~~  
fear, nor shall they grieve; those who believe and (constantly) guard against evil;- for them are glad tidings, in the life of the present and in the hereafter; no change can there be in the words of Allah. This is indeed the supreme triumph. Let not their speech grieve thee: for all power and honour belong to Allah: It is He who heareth and knoweth (all things). Behold! Verily to Allah belong all creatures, in the heavens and on earth. What do they follow who worship as His "partners" other than Allah? They follow nothing but fancy, and they do nothing but lie. He it is that hath made you the night that ye may rest therein, and the day to make things visible (to you). Verily in this are signs for those who listen (to His Message). They say: "Allah hath begotten a son!" – Glory be to Him! He is self- sufficient! His are all things in the heavens and on earth! No warrant have ye for this! Say ye about Allah what ye know not? Say: "Those who forge a lie against Allah will never prosper." A little enjoyment in this world!- and then, to Us will be their return, then shall We make them taste the severest chastisement for their disbelief.

اے بنی، تم جس حال میں بھی ہوتے ہو اور قرآن میں سے جو کچھ بھی سُناتے

ہو، اور لوگو، تم بھی جو کچھ کرتے ہو اس سب کے دوران میں ہم تم کو دیکھتے

رہتے ہیں۔ کوئی ذرہ برابر چیز آسمان اور زمین میں ایسی نہیں ہے، نہ چھوٹی نہ

بڑی، جو تیرے رب کی نظر سے پوشیدہ ہو اور ایک صاف دفتر میں درج نہ

ہو۔ سُنوا! جو اللہ کے دوست ہیں، جو ایمان لائے اور جنہوں نے تقویٰ کارویہ

~~~~~

اختیار کیا، ان کے لیے کسی خوف اور رنج کا موقع نہیں ہے۔ دنیا اور آخرت

دونوں زندگیوں میں ان کے لیے بشارت، ہی بشارت ہے۔ اللہ کی باتیں بدل

نہیں سکتیں۔ یہی بڑی کامیابی ہے۔ اے نبی، جو باتیں یہ لوگ تجھ پر بناتے

ہیں وہ تجھے رنجیدہ نہ کریں، عزّت ساری کی ساری خدا کے اختیار میں ہے، اور

وہ سب کچھ سننا اور جانتا ہے۔ آگاہ رہو! آسمان کے بسنے والے ہوں یا زمین

کے، سب کے سب اللہ کے مملوک ہیں۔ اور جو لوگ اللہ کے سوا کچھ (اپنے

خود ساختہ) شریکوں کو پکار رہے ہیں وہ نِزے و هم و گمان کے پیرو ہیں اور

محض قیاس آرائیاں کرتے ہیں۔ وہ اللہ ہی ہے جس نے تمہارے لیے رات

بنائی کہ اس میں سکون حاصل کرو اور دن کو روشن بنایا۔ اس میں نشانیاں ہیں

اُن لوگوں کے لیے جو (کھلے کانوں سے پنیبر کی دعوت کو) سنتے ہیں۔ لوگوں

نے کہہ دیا کہ اللہ نے کسی کو بیٹا بنایا ہے۔ سبحان اللہ! وہ توبے نیاز ہے،

آسمانوں اور زمین میں جو کچھ ہے سب اس کی ملک ہے۔ تمہارے پاس اس

قول کے لیے آخر کیا دلیل ہے؟ کیا تم اللہ کے متعلق وہ باتیں کہتے ہو جو

~~~~~

تمہارے علم میں نہیں ہیں؟ اے نبی، کہہ دو کہ جو لوگ اللہ پر جھوٹے افtra

باندھتے ہیں وہ ہر گز فلاح نہیں پاسکتے۔ دنیا کی چند روزہ زندگی میں مزے کر

لیں، پھر ہماری طرف ان کو پہنچانے، پھر ہم اس کفر کے بد لے جس کا

ار تکاب وہ کر رہے ہیں ان کو سخت عذاب کامزہ چکھائیں گے۔

ऐ نبی، تुम جیس हाल में भी होते हो और कुरआन में से जो कुछ भी سुनाते हो, और लोगो, तुम भी जो कुछ करते हो उस सब के दौरान में हम तुमको देखते रहते हैं | कोई ज़रा बराबर चीज़ आसमान और ज़मीन में ऐसी नहीं है, न छोटी न बड़ी, जो तेरे रब की नज़र से पोशीदा हो और एक साफ़ दफ्तर में दर्ज न जो हो | سुनो! जो अल्लाह के दोस्त हैं, जो ईमान लाए और जिन्होंने तक़वा का रवैया इख्तियार किया, उनके लिए किसी खौफ़ और रंज का मौका नहीं है | दुनिया और आखिरत दोनों ज़िन्दगियों में उनके लिए बशारत ही बशारत है | अल्लाह की बातें बदल नहीं सकतीं | यही बड़ी कामयाबी है | ऐ نبी, जो बातें ये लोग तुमपर बनाते हैं वे तुझे रंजीदा न करें, इज़ज़त सारी की सारी खुदा के इख्तियार में है | और वह सब कुछ सुनता और जानता है | अगाह रहो! आसमानों के बसनेवाले हों या ज़मीन के, सब के सब अल्लाह के ममलूक हैं | और जो लोग अल्लाह के सिवा कुछ (अपने खुदसाख्ता) शरीकों को पुकार रहे हैं वे निरे वहम व गुमान के पैरौ हैं और مہज कیyas آراییاں कرتे हैं | वह अल्लाह ही है जिसने तुम्हारे लिए रात बناई कि उसमें सुकून हासिल करो और दिन को

रौशन बनाया | इसमें निशानियाँ हैं उन लोगों के लिए जो (खुले कानों से पैग़म्बर की दावत को) सुनते हैं | लोगों ने कह दिया कि अल्लाह ने किसी को बेटा बनाया है | सुब्हानल्लाह! वह तो बेनियाज़ है, आसमानों और ज़मीन में जो कुछ है सब उसकी मिल्क है | तुम्हारे पास इस कौल के लिए आखिर दलील क्या है? क्या तुम अल्लाह के मुताल्लिक वे बातें कहते हों जो तुम्हारे इल्म में नहीं हैं? ऐ नबी, कह दो कि जो लोग अल्लाह पर झूटे इफतिरा बँधते हैं वे हरगिज़ फ़लाह नहीं पा सकते | दुनिया की चन्द-रोज़ा ज़िन्दगी में मज़े कर लें, फिर हमारी तरफ उसको पलटना है, फिर हम उस कुफ़ के बदले जिसका इर्तिकाब वे कर रहे हैं उनको सख्त अज़ाब का मज़ा चखाएँगे |